

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
PRIMAR GENERAL AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU
DIRECȚIA GENERALĂ MOBILITATE URBANĂ

nr. 1-09/2-02-411 din 23.08.2024

la nr. _____ din _____

Notă informativă

***la Proiectul de Decizie privind aprobarea Planului de Mobilitate Urbană
Durabilă al municipiului Chișinău***

1. Denumirea autorului proiectului

Proiectul de Decizie privind aprobarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al municipiului Chișinău 2022-2030 (PMUD) a fost elaborat de către Direcția Generală Mobilitate Urbană a Consiliului municipal Chișinău.

2. Condițiile și necesitatea ce au impus elaborarea proiectului

Municipiul Chișinău este considerat centrul economic, cultural, politic și academic al țării și aici este concentrată o mare parte a economiei naționale, cu toate acestea aproape jumătate din numărul total al angajaților țării lucrează în municipiu, care călătoresc de obicei cu transportul personal din cauza distanțelor mari și a transportului public sau a conectivității feroviare slab dezvoltate. Numărul de autoturisme personale este în continuă creștere, ca parte a unei tendințe care se va menține în următorii ani. Fiind un oraș în expansiune, mun. Chișinău se confruntă cu probleme de congestie a traficului, creșterea duratei de navetă, deficit al locurilor de parcare, transport public insuficient, infrastructură slab dezvoltată pentru bicicliști, precum și nivel de ridicat de poluare și consum de energie.

Str. Serghei Lazo, 18, municipiul Chișinău, Republica Moldova, MD-2004;
tel: (022) 204-690, fax: (022) 204-658, e-mail: dirtraiis@pmc.md

La 22.12.2020, prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 22/2 a fost aprobat Contractul de Grant încheiat între Uniunea Europeană în persoana Comisiei Europene și reprezentată de Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, Primăria municipiului Chișinău și Gmina Lublin (Primăria or. Lublin, Polonia) care prevede implementarea Proiectului „MOVE IT like Lublin – a Chisinau public transport sustainable development initiative” (Proiectul MILL). Acest Proiect urmărește obiectivul de a susține autoritățile locale din municipiul Chișinău pentru a transforma transportul public municipal într-un transport mai incluziv, mai sigur, mai rezilient și durabil, aliniat la practicile Uniunii Europene în acest domeniu. Elaborarea PMUD este una din acțiunile prioritare ale Proiectului MILL.

Pentru elaborarea PMUD, care vizează dezvoltarea unui plan strategic menit să răspundă nevoilor de mobilitate ale locuitorilor și afacerilor din mun. Chișinău și împrejurimi, precum și pentru identificarea măsurilor necesare în diverse domenii de acțiune (cum ar fi ciclismul, transportul public, parcare, siguranța rutieră etc.), optimizarea sistemului de transport și prioritizarea modurilor de transport ecologice, a fost contractat consultantul *Civitta Strategy & Consulting S.A. în consorțiu cu AO Business Consulting Institute, Boğaziçi Proje Mühendislik A.Ş., Rupprecht Consult - Forschung & Beratung GmbH și TTL Planning S.R.L.*, în baza contractului nr. MILL/S/SUMP/2022/01.

PMUD va servi drept cadru pentru planificarea investițiilor în transport, stabilirea direcțiilor clare și a acțiunilor prioritare pentru optimizarea transportului în municipiu în perioada 2022-2030. Pe parcursul elaborării PMUD, au fost realizate următoarele acțiuni esențiale:

- Identificarea părților interesate și planificarea implicării acestora, inclusiv organizarea ședințelor de lucru, interviuri, vizite la întreprinderi de transport, la Direcția Generală Mobilitate Urbană, organizarea de mese rotunde.
- Analiza situației existente detaliat asupra condițiilor actuale de mobilitate urbană.
- Realizarea de studii de teren și sondaje pentru colectarea datelor primare necesare fundamentării deciziilor ulterioare.
- Elaborarea viziunii strategice și consultarea acesteia cu părțile interesate.
- Stabilirea și prioritizarea indicatorilor de performanță, urmată de consultarea cu părțile interesate.

- Planificarea și prioritizarea măsurilor.
- Elaborarea modelului multimodal macroscopic al sistemului de transport, pentru a simula și analiza diverse scenarii de mobilitate.
- Elaborarea planului de acțiuni, a portofoliului de proiecte și a fișelor de proiect, detaliind acțiunile necesare pentru implementarea PMUD.
- Propunerea metodologiei de monitorizare a implementării PMUD, stabilind un cadru clar pentru monitorizarea și evaluarea progresului.

Este important de menționat că în orașele europene, mobilitatea durabilă este fundamentată pe conceptul de PMUD. Orașele care dispun de un PMUD beneficiază de un acces facilitat la fondurile europene dedicate dezvoltării infrastructurii de transport și implementării măsurilor de mobilitate durabilă. Aceasta reprezintă o abordare strategică ce vizează furnizarea de soluții cuprinzătoare de mobilitate, cu impact pozitiv asupra calității vieții pe termen mediu și lung, creșterii economice și protecției mediului adaptându-se totodată la schimbările climatice.

Astăzi, termenul PMUD poate fi definit ca o strategie de transport integrată, pe termen mediu și lung, cu obiective și ținte clar stabilite, care urmărește îmbunătățirea accesibilității și a calității vieții în oraș și în zona sa urbană funcțională. În cadrul elaborării PMUD, consultanții, în colaborare cu părțile interesate, au abordat procesul cu ambiție, menținând în același timp o perspectivă realistă. Măsurile și proiectele propuse au fost supuse unei evaluări critice riguroase, pentru a garanta că strategia nu va deveni un document teoretic neimplementat, ci un plan concret și viabil destinat realizării obiectivelor stabilite. Pentru realizarea acestor obiective, consultanții au desfășurat un număr considerabil de ședințe cu părțile interesate. Este esențial de menționat că; metodologia de elaborare a PMUD a fost fundamentată pe implicarea activă și continuă a comunității, asigurând astfel că interesele și nevoile beneficiarilor finali sunt pe deplin reflectate.

Mai multe detalii sunt disponibile în documentul PMUD 2022-2030, atașat la prezenta notă.

3. Scopul general al Proiectului de Decizie

Scopul principal al PMUD este de a oferi soluții integrate de mobilitate care să îmbunătățească calitatea vieții pe termen mediu și lung pentru toate categoriile sociale, să stimuleze creșterea economică și, în același timp, să protejeze mediul și să se adapteze la schimbările climatice.

Obiectivul specific al PMUD este de a facilita tranziția de la un sistem de transport orientat pe fluidizarea traficului și creșterea capacității infrastructurii de transport către un sistem care promovează utilizarea eficientă și echitabilă a infrastructurii, luând în considerare calitatea factorilor de mediu, dreptul la mobilitate și sănătatea urbană.

Prin urmare, PMUD vizează optimizarea sistemului de transport și prioritizarea modurilor de transport ecologice. De asemenea, PMUD oferă un cadru de planificare pentru investiții în domeniul transporturilor, axându-se pe atragerea de fonduri nerambursabile, împrumuturi sau parteneriate public-private.

Principalele obiective ale PMUD includ:

- îmbunătățirea eficienței serviciilor de transport și a infrastructurii;
- reducerea utilizării mijloacelor de transport motorizate, a impactului asupra mediului și a consumului de energie;
- asigurarea accesibilității optime în municipiu și în zona periurbană;
- crearea unui mediu sigur pentru populație;
- asigurarea accesibilității pentru toate categoriile de persoane, inclusiv persoanelor cu dizabilități la serviciile de transport și infrastructură.

Viziunea și proiectele incluse în PMUD sunt pe termen mediu (până în 2030), pentru a asigura un cadru de planificare clar și coerent. În elaborarea acestora, consultanții au ținut cont atât de proiectele curente, cât și de cele planificate, pentru a asigura o integrare armonioasă și o continuitate în dezvoltarea sistemului de transport.

4. Fundamentarea economico - financiară

Cheltuielile aferente elaborării PMUD sunt acoperite din bugetului Proiectului „MOVE IT like Lublin – a Chisinau public transport sustainable development initiative”.

5. Competența și temeiul juridic

Competența de aprobarea a PMUD de către Consiliul Municipal Chișinău este prevăzută la **art. 14**, alin. (1), lit. j) din Codul transporturilor rutiere care prevede că „*Consiliile locale și municipale, în contextul necesității organizării transportului rutier contra cost în trafic local/municipal: j) elaborează și aprobă planuri de mobilitate urbană*”.

6. Concluzii

PMUD reprezintă o strategie de transport integrată, pe termen mediu și lung, cu obiective clare, care urmărește îmbunătățirea accesibilității și calității vieții în oraș și în zona sa urbană funcțională, prin crearea unui sistem de transport durabil, care să răspundă nevoilor de mobilitate ale locuitorilor și să fie prietenos cu mediul.

Prevederile Proiectului sunt în conformitate cu scopul declarat de către autor în nota informativă și sunt destinate, în principal, realizării interesului public, bazându-se pe principiile transparenței, nediscriminării și accesibilității.

Reieșind din cele relatate, pentru asigurarea transparenței în procesul decizional, în conformitate cu: art. 14, alin. (1), lit. j) din Codul transporturilor rutiere, Legea 982-XIV din 11.05.2000 „Privind accesul la informație”, Legea nr.239/2008 „Privind transparența în procesul decizional” și Hotărârea Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 „Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional”, propunem desfășurarea consultărilor publice cu privire la Proiectul de Decizie privind aprobarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă Chișinău 2022-2030 și solicităm emiterea Dispoziției în privința lansării acestora.

Șef al

Direcției management în transport

Lilian COPACI

Anexe:

- 1. Proiectul Dispoziției cu privire la organizarea consultărilor publice.*
- 2. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă Chișinău 2022-2030*